

Utlåtande 2009:199 RIV (Dnr 322-3846/2006)

Stockholms skolors simkunnighetsutmaning

Motion av Christopher Ödmann (mp) (2006:35)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande
Motion (2006:35) av Christopher Ödmann (mp) om ”Stockholms skolors
simkunnighetsutmaning” anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

Christopher Ödmann (mp) i en motion (2006:35) om ”Stockholms skolors simkunnighetsutmaning” anført att flera undersökningar visar att simkunnigheten minskat kraftigt jämfört med 1980-talet. Christopher Ödmann yrkar att kommunfullmäktige beslutar att införa en ”Skolornas simkunnighetsutmaning i Stockholm” där kriterierna för simkunnighet ska tas fram i samarbete med Svenska Livräddningssällskapet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att alla barn lär sig att simma och hantera nödsituationer vid vatten precis som kursplanen för idrott och hälsa anger att alla elever ska ha gjort vid slutet av det femte skolåret.

Utbildningsnämnden vill framhålla vikten av att tydliga mål för simundervisningen och att en enhetlig definition av simkunnighet fastställs.

Mina synpunkter

Det är en mycket angelägen uppgift att alla barn i Stockholm lär sig att simma. Förutom att simkunnighet räddar liv är det också ett sätt att fullt ut uppleva staden genom att kunna bada i våra hav, sjöar och simhallar.

Sedan motionen skrevs har målen som eleverna ska ha uppnått i slutet av årskurs 5 och årskurs 9 i skolornas simundervisning förtydligats i grundskolans kursplan för idrott och hälsa. Den nya definitionen är att samtliga elever i årskurs 5 ska ha god vattenvana, vara trygga i vatten, kunna simma 200 meter varav 50 meter på rygg, hantera nödsituationer vid vatten samt ha grundläggande kunskaper om bad-, båt- och isvett. I årskurs 9 har målet förtydligats genom tillägget att kunna hantera nödsituationer i och vid vatten. Eftersom nationella mål för simkunnighet nu finns i läroplanen finns det inget behov för Stockholm att utarbeta egna.

Svenska Simförbundet anordnar flera simtävlingar för skolor, till exempel Skolsimmet och Bästa fyran. Stockholms elever är flitiga deltagare på dessa tävlingar. Staden samarbetar med Svenska Simförbundet vid dessa tävlingar. Jag anser därför att utbudet av simtävlingar för skolelever är tillgodosett.

Idrottsnämnden har 2008 påbörjat en simkunnighetssatsning för att öka simkunnigheten bland stadens invånare. En särskild satsning har gjorts på skolsimmet, där man har utökat antal lektioner från tolv till femton, tillsatt en extra simlärare i varje grupp samt involverat föreningslivet i arbetet. I simsatsningen ingår också en satsning på områden där simkunnigheten är särskilt svag.

Bilaga

Motion (2006:35) av Christopher Ödmann (mp)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta
att besvara motionen enligt följande

Projektet ”Stockholm simmar säkert” är en bra och välbehövlig satsning på särskilt barn och ungdomars simkunnighet i staden. Samtidigt är risken med projekt att de långsiktiga satsningarna uteblir och att de barn som behöver simundervisning efter projektets avslutande inte får samma möjlighet. Särskilt simkunnigheten bland barn med utländsk bakgrund är viktig att ständigt uppmärksamma. En simkunnighetsutmaning kan vara en del av nödvändig ordinarie satsning på simkunnigheten bland barn och ungdomar, som redan kan påbörjas i förskolan.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

Motion (2006:35) av Christopher Ödmann (mp) om ”Stockholms skolors simkunnighetsutmaning” anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

Stockholm den 18 november 2009

På kommunstyrelsens vägnar:
ANN-KATRIN ÅSLUND

Lotta Edholm

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Emilia Hagberg* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Christopher Ödmann (mp) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige med anledning av att flera undersökningar visar att simkunnigheten minskat kraftigt jämfört med 1980-talet. Christopher Ödmann yrkar att kommunfullmäktige beslutar att införa en ”Skolornas simkunnighetsutmaning i Stockholm” där kriterierna för simkunnighet ska tas fram i samarbete med Svenska Livräddningssällskapet.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 februari 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att alla barn lär sig att simma och hantera nödsituationer vid vatten precis som kursplanen för idrott och hälsa anger att alla elever ska ha gjort vid slutet av det femte skolåret.

Kursplanen definierar inte vad som menas med att lära sig simma och hantera nödsituationer vid vatten. En nationell definition saknas. Eftersom det behövs mer konkreta kravnivåer har flera kommuner och fristående skolor valt att använda Svenska Livräddningssällskapets definition av simkunnighet. Utbildningsnämndens beslut den 19 februari 2004 innebär att denna definition ska gälla även i Stockholms skolor. I och med detta har skolorna fått ett bra verktyg att följa upp elevernas simkunnighet.

Budgeten för grundskolan fördelas till skolorna via skolpeng och ett extra anslag fördelat efter socioekonomiska variabler. Stadsledningskontoret anser att så stor andel som möjligt av budgeten för grundskolan ska fördelas ut direkt till skolorna. Det är rektorns ansvar att vidta de åtgärder som krävs för att eleverna ska uppnå målen i kursplanen för idrott och hälsa. Det finns anledning att anta att elevernas simkunskap varierar mellan olika skolor och därmed finns det behov av olika åtgärder. Rektor och lärare vid respektive skola kan bäst avgöra hur resurserna ska användas effektivast för att uppnå så stor måluppfyllelse som möjligt.

Motionären menar också att det befaras att simkunnigheten bland barn med utländsk bakgrund är ännu sämre. Genom det socioekonomiska anslaget får de skolor som har många utländska elever extra resurser som de kan stärka undervisningen med efter behov.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 januari 2007 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på motionen.

Reservation anfördes av Anna Fredriksson (mp), Magnus Johansson (s) och Inger Stark (v) enligt följande.

Vi reserverar oss mot nämndens beslut då vi yrkade att nämnden skulle besluta att som svar på remissen föreslå att utbildningsförvaltningen får i uppdrag att initiera en simkunnighetsutmaning, samt därutöver anförda följande

Stockholm är en vattenstad, i detta ligger en stor del av Stockholms charm och det ger oss som bor här ökad livskvalitet. Men närheten till vatten innebär också att alla barn, ungdomar och vuxna behöver kunna simma.

Statistik och undersökningar visar oroväckande nog en negativ utveckling av simkunnigheten, dessa fakta får stöd i förvaltningens svar. Det är bra att förvaltningen särskilt understryker att det är viktigt att skolorna uppmärksammar simkunnigheten hos elever med utländsk bakgrund.

Men detta räcker inte! Det krävs att Stockholms stad på stadsövergripande nivå tar ansvar för att simkunnigheten hålls på en hög nivå och stöder och uppmuntrar skolorna i det arbete som redan bedrivs. Det är organisatoriskt svårt att kräva att skolorna själva ska ta initiativ till och genomföra t ex en simkunnighetsutmaning. Därför anser vi att utbildningsförvaltningen ska få i uppdrag att initiera en simkunnighetsutmaning.

Det finns heller ingenting som hindrar att Stockholm tar kontakt med Livräddningssällskapet för att få till stånd bättre kriterier även om vissa initiativ tagits på statlig nivå.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 28 november 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärens uppfattning att det är angeläget att utveckla simkunnigheten hos barn och unga. Det finns undersökningar och olycksstatistik som kan tyda på att simkunnigheten har utvecklats negativt de senaste åren. Staden har gjort satsningar för att förbättra simkunnigheten hos elever i grundskolan, under läsåret 2003/04 erbjöds alla elever i skolår 2 simundervisning. Utbildningsförvaltningen har under läsåret 2003/04 haft ett särskilt uppdrag att följa upp simkunnigheten hos elever i skolår 5 och 9 i grundskolan. Med anledning av förvaltningens kartläggning i tiden sammanföll med en nationell tillsyn av simkunnigheten hos elever i grundskolan, som Skolverket genomförde, fullföljdes dock inte förvaltningens undersökning. I läroplanen finns inskrivet att alla barn ska kunna simma innan de går ut år 5. Läroplanen har samma definition på simkunnighet som Svenska Livräddningssällskapet,

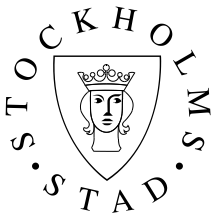
d.v.s. att kunna simma 200 meter, varav minst 50 meter på rygg samt klara av att hoppa ner på djupt vatten och klara av att få huvudet under vattnet. Dock konstaterade Skolverket vid i sin kartläggning och tillsyn 2004 av elevers simkunnighet i år 5 att skolornas och kommunernas definition av kursplanens mål om simkunnighet varierade kraftigt över landet. Skolverket fick med anledning av tillsynens resultat i uppdrag av den dåvarande regeringen att förtydliga målen för simundervisningen.

Skolverket föreslog i september 2006 som ett resultat av uppdraget ett förtydligande av målet ”kunna simma och hantera nödsituationer vid vatten” i grundskolans kursplan för idrott och hälsa som eleverna ska ha uppnått i slutet av år 5 och år 9. Förtydligandet ska leda till att elevernas simkunnighet förbättras samt att likvärdigheten mellan kommuner och olika skolor ökar.

Utbildningsförvaltningen vill framhålla vikten av att tydliga mål för simundervisningen och en enhetlig definition av simkunnighet fastställs. Förvaltningen föreslår att staden inte inleder arbete med att ta fram nya kriterier, utan avvaktar regeringens ställningstagande till Skolverkets förslag om nytt mål för simkunnighet.

Förvaltningen vill ändå peka på att det är viktigt att skolorna särskilt uppmärksammar elever med utländsk bakgrund i simundervisningen, då undersökningar visar att simkunnigheten är sämre hos dessa elever.

Förvaltningens uppfattning är att en tävling i simkunnighet bland skolorna som motionären föreslår kan vara en god idé för att främja simkunnigheten, men att ansvaret för initiativet och genomförandet av en sådan tävling bör ligga på skolorna själva.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2006:35

2006:35

Motion av Christopher Ödmann (mp) om Stockholms skolors simkunnighetsutmaning

Dnr 322-3846/2006

Enligt olika undersökningar har simkunnigheten sedan 1980-talet minskat kraftigt från runt 95% till c:a 70% idag. Det finns dessutom ett stort mörkertal på 15-20% som uppger att de kan simma men som enligt Svenska Livräddningssällskapets definition på simkunnighet inte kan det. Det befaras också att simkunnigheten bland barn med utländsk bakgrund är ännu sämre.

Årets drunkningsstatistik ser ut att bli det mörkaste sedan Svenska Livräddningssällskapet började föra statistik, hittills har 14 fler personer drunknat än under hela förra året. Detta gör det mycket angeläget att söka nya vägar för att förbättra simkunnigheten i samhället. Ett sätt som kan genomföras här i Stockholm vore att ge Stockholms skolor användbara redskap för att aktivt arbeta för att öka simkunnigheten bland unga i Stockholm.

Skolan har idag många viktiga uppgifter. Simkunnighet är en av de kunskaper som har stor betydelse för den enskilda individens livskvalitet och för att stärka den enskilde i sitt sociala liv. Vi har många möjligheter till bad i Stockholm. Närheten till skärgården, Mälaren och de många badanläggningarna gör att simkunnighet för alla är viktigt. En förbättrad simkunnighet tillsammans med ökad livräddningsförmåga skulle kunna rädda många liv i framtiden samt bidra till ett bättre liv med högre livskvalitet för många människor.

Det är därför viktigt att Stockholms stad tar initiativet till att förbättra simkunnigheten bland unga. Ett förslag skulle kunna vara att införa en Skolornas simkunnighetsutmaning, i syfte att få så många som möjligt att lära sig simma. Kriterier för simkunnighet bör sättas upp av Svenska Livräddnings Sällskapet. Syftet ska vara att skolorna tävlar med varandra om att så många elever som

möjligt på respektive skola ska bli simkunniga. Den skola som har flest elever som uppnår simkunnighet vinner. Det långsiktiga målet bör vara att nå 100% simkunnighet i alla Stockholms skolor.

Med anledning av ovanstående yrkar jag att kommunfullmäktige beslutar att

1. införa en Skolornas simkunnighetsutmaning i Stockholm
2. kriterier för simkunnighet tas fram i samarbete med Svenska Livräddnings Sällskapet.

Stockholm den 2 oktober 2006

Christopher Ödmann